

## Пояснения към финансовия отчет

### 1. Информация за дружеството

"Северкооп-Гъмза Холдинг" АД (Дружеството или Холдингът) е акционерно дружество, регистрирано в Република България по фирмено дело 13486 от 1996 г. на Софийски градски съд със седалище и адрес на управление в гр. София, бул. "Симеоновско шосе" N 24, вх. А, ет. 2, офис 8.

Първоначално Дружеството е учредено като приватизационен фонд по Закона за приватизационните фондове с наименование Приватизационен фонд "Северкооп-Гъмза" АД.

През 1998 година в съответствие с изискванията на чл. 223 от Търговския закон и § 4 от ПЗР на Закона за приватизационните фондове дружеството преурежда дейността си като холдинг.

Дейността на дружеството не е обвързана със срок или друго прекратително условие. Основният предмет на дейност на дружеството е: Придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; Финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; Предоставяне на заеми на дружества, в които Холдингът има пряко участие или ги контролира; Извършване на всяка друга дейност, незабранена от закона.

Към датата на настоящия финансов отчет капиталът на "Северкооп-Гъмза Холдинг" АД е в размер на 10 695 596,00 лева, разпределен в 5 347 798 броя поименни акции с номинал 2 (два) лева.

На 18.09.2018 г. в Търговския регистър към Агенция по вписванията е вписано увеличение на капитала на дружеството, реализирано чрез публично предлагане на 2 673 899 бр. нови обикновени, поименни, безналични акции с право на глас. Номиналната стойност на всяка една от новите акции е 2,00 лв./акция и емисионна стойност 4,00 лв./акция. В резултат от това увеличение основния капитал на дружеството е увеличен от 5 347 798,00 лева на 10 695 596,00 лв.

Всички акции на дружеството (нови и стари) се търгуват на неофициалния сегмент на Българска фондова борса АД, гр. София.

Дружеството е с едностепенна система на управление със Съвет на директорите, който към 31 декември 2018 г. е в състав:

- Явор Венциславов Ангелов
- Александър Велиславов Тодоров
- Десислава Будьонова Чакърва

Дружеството се представлява от изпълнителния директор Явор Ангелов.

Към 31 декември 2018 г. Одитния комитет има следния състав:

- Мариана Атанасова - Председател
- Даниела Великова - Член
- Мария Димитрова - Член

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

Акционери, притежаващи над 5 % от капитала на дружеството към 31 декември 2018 г.:

- Селена Холдинг АД 14.68 %
- Зем Инвест ЕООД 18.39 %

## 2. Описание на приложимата счетоводна политика

### 2.1. База за изготвяне на годишния финансов отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2017 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

## 3. Промени в счетоводната политика

### 3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които влизат в сила от 1 януари 2018 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г.:

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС. МСФО 9 „Финансови инструменти“ заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането.

Ръководството на Дружеството е идентифицирало следните области, които са с очакван ефект от прилагането на МСФО 9:

- класификацията и оценяването на финансовите активи на Дружеството следва да бъдат прегледани на базата на новите критерии, които взимат под внимание договорените парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани. Ръководството държи повечето

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

финансови активи, за да събира съответните парични потоци и оценява видовете парични потоци, за да класифицира правилно финансовите активи.

Ръководството очаква по-голямата част от финансовите активи, държани до падеж, да продължат да бъдат отчитани по амортизирана стойност.

След направен анализ на очакваните парични потоци и очакваните загуби, дружеството е избрало следната база за класификация и оценяване на финансовите активи:

- Дългосрочни финансови активи – за тях се прилага бизнес модела на събиране и продажба като те следва да бъдат оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- Краткосрочни финансови активи - за тях се прилага модела на продажба и следва да бъдат оценявани по справедлива стойност през печалба и загуба;
- Облигации - прилага се модела на държани до падеж и следва да бъдат отчитани по амортизирана стойност;
- Вземания от свързани лица - прилага се модела на държани до падеж и следва да бъдат отчитани по амортизирана стойност;
- Предоставени заеми - прилага се модела на държани до падеж и следва да бъдат отчитани по амортизирана стойност;
- Търговски вземания - прилага се модела на държани до падеж и следва да бъдат отчитани по амортизирана стойност;
- Пари и парични еквиваленти - прилага се модела на държани до падеж и следва да бъдат отчитани по амортизирана стойност;

Печалби или загуби, реализирани при продажбата на финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход няма да бъдат отчитани в печалбата или загубата, а прехвърлени от резерви в неразпределената печалба.

- Обект на обезценка съгласно МСФО 9 са финансови активи, които се отчитат по амортизирана стойност, които са предоставените заеми, търговски вземания и вземанията от свързани лица. За тези финансови активи Дружеството признава очаквани кредитни загуби за целия срок съобразно кредитния риск съгласно изискванията на МСФО 9.
- МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г.- приет от ЕК).
- МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11 и свързаните с тях тълкувания. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на сделката- сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента - особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора - обичайно на база самостоятелната (индивидуалната) продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода - при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Направени са пояснения за идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги; б) за идентифициране дали дружеството е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги и в) при трансфера на лицензии. Въвеждането на този стандарт може да доведе до по-съществени следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги - ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори - лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените в новия стандарт не биха оказали влияние върху стойностите и класификацията на активите и пасивите, операциите и резултатите от дейността му -по отношение на неговите приходи от дейността и/или вземанията му, доколкото не се очаква промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиента от оказваните от дружеството услуги или отчитането на продажбите на стоки;

- МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (не е определена дата за влизане в сила, но ще се счита, че прилагането на тази редакция е в съответствие с МСФО).

### **3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството**

Към датата на съставяне на този финансов отчет са издадени, но не са още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни финансови периоди, започващи на 1 януари 2018 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

- МСФО 9 (променен) - Финансови инструменти - относно случаи компенсации при предсрочно погасяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г.- не е приет от ЕК).
- МСС 28 (променен)- Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия- относно

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г.- не е приет от ЕК).

- МСС 40 (променен) -Инвестиционни имоти - относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г.- не е приет от ЕК)

**Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2018 г. ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции.**

Тези стандарти, променени стандарти и тълкувания включват:

- МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции- Класификация и оценяване на транзакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г.- не е приет от ЕК).
  - МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
  - МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г.- не е приет от ЕК)
  - МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
  - МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
  - МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г.- приет от ЕК).
  - Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) -подобрения в МСФО12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г.- не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г.- не са приети от ЕК).
  - Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.)- подобрения в МСС23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г.- не са приети от ЕК).
  - КРМСФО 22 (променен) -Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г.- не е прието от ЕК).
- КРМСФО 23 (променен)- Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г.- не е прието от ЕК).

### **3.3.Приложима мерна база**

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви до тяхната справедлива стойност към края на отчетния период, доколкото това се изисква от съответните счетоводни стандарти и тази стойност може да бъде достоверно установена. Всички подобни отклонения от принципа на историческата цена са посочени при оповестяване на

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5, до стр. 39 представляват неразделна част от него.

счетоводната политика на съответните места по-нататък. Всички данни за 2018 г. и за 2017 г. са представени в хил. лв., освен ако на съответното място не е посочено друго.

### **3.4. Консолидиран финансов отчет на дружеството**

"Северкооп Гъмза Холдинг" АД като компания майка изготвя и представя консолидиран финансов отчет за 2018 г. в съответствие с МСФО, в който се консолидират и финансовите отчети на всички дъщерни дружества.

## **4. Счетоводна политика**

### **4.1. Общи приложения**

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този индивидуален финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към индивидуалния финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

### **4.2. Представяне на финансовия отчет**

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството представя отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Дружеството е приело да представя два сравнителни периода във всички случаи с цел осигуряване на последователност в представянето за всяка година.

### **4.3. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки**

Приложението на МСС изисква от ръководството на дружеството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на междинния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите, разходите и условните активи и пасиви. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет. Приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2017 г., с изключение на промените в приблизителната оценка на провизиите, във връзка с ефекта от прилагане на МСФО 9.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

#### **Функционална валута и валута на представяне**

Функционалната валута на дружеството е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, в която то е регистрирано. Това е българският лев, който съгласно местното законодателство е с фиксиран курс към еврото при съотношение 1 евро = 1.95583 лв. БНБ определя обменните курсове на българския лев към другите чуждестранни валути използвайки курса на еврото към съответната валута на международните пазари. При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или събитието. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменния курс, публикуван от БНБ за всеки работен ден. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителния обменен курс на БНБ към датата на финансовия отчет. Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход в периода на възникването им. Валутата на представяне във финансовите отчети на дружеството също е българският лев.

#### **4.4. Управление на финансовите рискове**

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните, от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни наемни възнаграждения, цената на привлечените заеми и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

#### **4.5. Дефиниция и оценка на елементите на отчета за финансовото състояние**

##### **4.5.1. Дълготрайни материални активи**

Дълготрайните материални активи са оценени по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с размера на начислената амортизация и евентуалните обезценки. Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Последващите разходи, които водят до подобрение в състоянието на актива над първоначално оценената стандартна ефективност или до увеличаване на бъдещите икономически изгоди, се капитализират в стойността на актива. Всички други последващи разходи се признават текущо в периода, в който са направени. Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че тази стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната преносна стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на

този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, като тогава превишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от тази група се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно към "Други доходи, нетно " в отчета за печалбата или загубата и всеобхватния доход. Частта от компонентата "преоценъчен резерв", отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента "неразпределена печалба" в отчета за промените в собствения капитал.

#### **4.5.2. Нематериални активи**

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелства, които посочват, че балансовата стойност бе могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи икономически изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "нематериалните активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно към "Други доходи, нетно отчета за печалбата или загубата и всеобхватния доход.

#### **4.5.3. Амортизация на дълготрайните активи**

Амортизацията на дълготрайните материални и нематериални активи се начисляват на линейна база за срока на полезен живот на съответните активи. Амортизирането на активите започва от месеца, следващ месеца на придобиването на актива или въвеждането му в експлоатация. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемоморално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- компютри, компютърно оборудване и софтуер - 2 г.
- превозни средства - 4 г.
- стопански инвентар и други - 7 г.

Определените срокове на по езен живот на дълготрайните материални и нематериални активи се преглеждат от ръководството на дружеството в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

#### **4.5.4. Дългосрочни инвестиции**

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни, асоциирани и други дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.



представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Дружеството отчита счетоводно една инвестиция като инвестиция в дъщерно дружество, когато упражнява контрол. Контролът се изразява в правото да се ръководи финансовата и оперативната политика на предприятието, като се извличат изгоди в резултат на дейността му.

Асоциирано предприятие е предприятие, в което инвеститорът упражнява значително влияние, но което не представлява нито дъщерно, нито смесено предприятие на инвеститора. Значителното влияние се изразява в правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната дейност на предприятието, в което е инвестирано, но не и контрол върху тази дейност. Обикновено значително влияние се упражнява, когато инвеститорът притежава 20 или повече процента от гласовете в предприятието, в което е инвестирано.

"Северкооп-Гъмза Холдинг" АД отчита инвестициите си в асоциирани предприятия в индивидуалните и консолидираните си отчети по бизнес модела на държани за продажба и събиране финансови активи.

Притежаваните от дружествата в Групата инвестиции в други дружества подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, тя се отразява през друг всеобхватен доход, в резерв от преценка За справедлива стойност на борсово търгуваните акции се приема последната борсова цена към 31 декември 2018 г. Резултата от тяхното оценяване се посочва директно в печалбата или загубата на дружествата от групата в очета за всеобхватния доход

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества се прилага "датата на сключване" на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към "Печалба / (Загуба) от финансова дейност" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните инвестиции се признават като текущи приходи и се представят в отчета за всеобхватния доход към статията "Финансови приходи и разходи".

Като дългосрочна инвестиция в дъщерни дружества, "Северкооп-Гъмза Холдинг" АД класифицира участието си в капитала на следните дружества:

Наименование на дъщерното дружество	2018 г.		2017 г.	
	% на участието	Брой акции	% на участието	Брой акции
Устрем Холдинг АД	48,52	1 930 500	48,52	1 930 500
Имоти – С АД	95,71	6 886 139	95,71	6 886 139

През предходния период, "Северкооп-Гъмза Холдинг" АД притежава косвен контрол върху "Винпром" АД, "Емос" АД, "Дионисий" АД и "Устрем" ООД, дъщерни дружества на "Устрем Холдинг" АД, загубен след продажбата им, съответно на 12.04.2017 г. за "Винпром" АД, "Дионисий" АД и "Устрем" ООД и на 27.07.2017 г. за "Емос" АД.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

Асоциирано дружество за „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД е „Лотос“ АД (в несъстоятелност). Инвестицията в „Лотос“ АД (в несъстоятелност) е отчетена по себестойност, която съгласно МСС 28 е балансовата стойност на инвестицията при преустановяване на прилагането на метода на собствения капитал, т.е. нулева величина.

#### **4.5.5. Парични средства и еквиваленти**

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и депозитите на банки. Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност, на паричните средства, деноминирани в чуждестранна валута- по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2018 г.

За целите на съставянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по предоставени кредити на дъщерно дружество се включват като постъпления за инвестиционна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред "платени данъци", а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред "плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва- и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период.

#### **4.5.6. Основен капитал**

Основният капитал се представя по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация.

#### **4.5.7. Резерви**

Резервите на дружеството се образуват от разпределяне на финансовите му резултати за съответния период, след облагането им с данък върху печалбата, от емитиране на акции или реализиране на бизнескомбинации, в които дружеството е страна. Резервите на дружеството могат да се използват само с решение на Общото събрание на акционерите, съгласно Търговския закон и Устава на дружеството.

#### **4.5.8. Задължения към наети лица**

##### *Платен годишен отпуск*

Съгласно Кодекса на труда правото на ползване на определения полагаем годишен отпуск се запазва и в случаите, когато не е използван в годината, за която се отнася. В съответствие с МСС 19 "Доходи на наети лица" разхода за отпуски се начислява като разход и се признава като задължение към служителите в годината, за която се отнася.

##### *Дефинирани доходи при пенсиониране*

В съответствие с изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, холдингът му изплаща обезщетение в двукратен размер на брутно трудово възнаграждение, ако натрупаният трудовия стаж в дружеството е по-малък от десет години, или в шесткратен размер на брутно

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

трудова възнаграждение, при натрупан трудов стаж в дружеството над десет последователни години.

Поради това, че няма достатъчно данни за надеждно определяне на размера на дължимите обезщетения, както и поради очакваните промени в промени в нормативната уредба, в този финансов отчет не е начислено задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране.

#### **4.5.9. Приходи**

Основните приходи, които Дружеството генерира са свързани с лихви по предоставени заеми, преоценки на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, покупко – продажба на вземания, покупко – продажба на имоти и други

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

#### **4.5.10. Приходи от лихви и дивиденди**

Приходите от лихви са свързани с предоставени заеми на други Дружества и договори за цесия. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

#### **4.5.11. Оперативни разходи**

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Дружеството отчита един вид разход, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги с клиенти: разходи за сключване/постигане на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

#### **4.5.12. Разходи за лихви и разходи по заеми**

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба / (Загуба) от финансова дейност“.

#### **4.6. Данъчно облагане**

Съгласно българското данъчно законодателство за 2018 г. дружествата дължат корпоративен подоходен данък (данък от печалбата) в размер на 10 % върху облагаемата печалба, като за 2017 г. той също е бил 10 %. За 2019 г. данъчната ставка се запазва на 10%.

Дружеството прилага балансовия метод на задълженията за отчитане на временните данъчни разлики, при който временните данъчни разлики се установяват чрез сравняване на преносната стойност с данъчната основа на активите и пасивите. Установените отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират и данъчният ефект се изчислява чрез прилагане на данъчната ставка, която се очаква да бъде приложена при тяхното обратно проявление в бъдеще. Отсрочените данъчни задължения се признават при всички случаи на възникване, а отсрочените данъчни активи, само до степента, до която ръководството счита, че е сигурно, че дружеството ще реализира печалба, за да използва данъчния актив.

#### **4.7. Дивиденди**

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на дружеството и текущо задължение към собствениците на акционерния капитал в периода, в който е възникнало правото за получаване.

През текущия период не е вземано решение за разпределение на дивидент.

#### **4.8. Свързани лица**

За целта на изготвянето на настоящия финансов отчет предприятията се считат за свързани лица, когато едно от тях е в състояние да контролира другото или може да упражнява значително влияние върху другото в процеса на вземане на финансови и оперативни решения.

#### **4.9. Доход на акция**

Доходът на една акция се изчислява на основата на нетната печалба за периода и общия брой на обикновените поименни акции на дружеството.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

#### **4.10. Финансови инструменти съгласно МСФО 9 , считано от 01.01.2018 г.**

##### **4.10.1. Признаване и отписване**

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

##### **4.10.2. Класификация и първоначално оценяване на финансовите активи**

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред „Загуба от финансова дейност“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

##### **4.10.3. Последващо оценяване на финансовите активи**

###### **Дългови инструменти по амортизирана стойност**

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти / паричните средства, търговските и други вземания, както и регистрирани на борсата облигации, които преди са били класифицирали като финансови активи, държани до падеж в съответствие с МСС 39.

#### **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

#### **Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата**

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Тази категория съдържа също така инвестиции в капиталови инструменти. Дружеството отчита тези инвестиции по справедлива стойност през печалбата или загубата и не е направила неотменим избор да ги отчита по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

#### **4.10.4. Обезценка на финансовите активи**

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството начислява обезценка на търговските вземания, които не са обезпечени със залог на акции. Като индикатори за потенциална обезценка на търговските вземания дружеството счита настъпили значителни финансови затруднения на дебитора, вероятността дебиторът да встъпи в

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

процедура по несъстоятелност или неизпълнение на договорените ангажименти от страна на контрагента и забава на плащанията и степента на обслужването им.

Обезценката се представя в счетоводния баланс като намаление на отчетната стойност на вземанията, а разходите от обезценката и приходите от върнати обезценки се представят в отчета за всеобхватния доход в перото Загуба от финансова дейност.

Дружеството определя процента на обезценка на обслужваните вземания в размер на 1%, на заемите и лихвите по заеми – 2%, и процент на обезценка за вземанията, за които има индикации за затруднения в обслужването – 5%.

#### **4.10.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви**

Финансовите пасиви на Дружеството включват получени заеми – банкови и облигационни, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

#### **4.11. Финансови инструменти съгласно МСС 39, до 31.12.2017 г.**

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

##### **4.11.1. Финансови активи**

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ или „Други финансови позиции“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

#### **Кредити и вземания**

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

#### **Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата**

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата.

Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.



#### **Финансови активи на разположение за продажба**

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи на разположение за продажба на Дружеството включват акции и дялове. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в отчета за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата.

Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като рекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата като „финансови приходи“. Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитието, настъпило след момента на признаване на обезценката.

#### **4.11.2. Финансови пасиви**

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми и облигационни заеми, търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите и облигационните заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

#### **4.11.3. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа**

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за финансово състояние, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Дружеството. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за финансовото състояние, когато Дружеството получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Дружеството взема под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за финансовото състояние.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за финансовото състояние. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за финансовото състояние, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

#### **4.12. Провизии, условни пасиви и условни активи**

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в пояснение 24.

#### **4.13. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика**

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.14.

##### **4.13.1. Отсрочени данъчни активи и пасиви**

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

##### **4.13.2. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност**

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от облигациите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и капитала на Дружеството.

#### **4.14. Несигурност на счетоводни приблизителни оценки**

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения индивидуален финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2017 г., с изключение на промените в приблизителната оценка на задълженията за разходи за данъци върху дохода и новоприетите МСФО 9 и МСФО 15.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

#### **4.14.1. Обезценка на нефинансови активи**

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

#### **4.14.2. Измерване на очаквани кредитни загуби**

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

Към 31 декември 2018 г. най-добрата преценка на ръководството за очаквана кредитна загуба на търговските и други вземания и на вземанията от свързани лица е представена в пояснение б.

**5. Печалба / (Загуба) от основна дейност**

**5.1. Печалба / (Загуба) от операции с инвестиции**

	<b>2018 г</b>	<b>2017 г.</b>
	<b>хил.лева</b>	<b>хил.лева</b>
Печалба от продажба на ФА	1 246	713
Загуби от продажба на ФА	(30)	(7)
Печалба от преоценка на финансови инструменти	896	-
Загуба от преоценка на финансови инструменти	(101)	-
<b>Печалба от основна дейност</b>	<b>2 011</b>	<b>706</b>

**5.2. Финансови приходи/(разходи), нетно**

	<b>2018 г</b>	<b>2017 г.</b>
	<b>хил.лева</b>	<b>хил.лева</b>
Приходи от лихви	759	4
Разходи за лихви	(849)	-
Отрицателни разлики от промяна във валутни курсове	(26)	(114)
Загуба от кредитна обезценка на вземания, съгласно МСФО 9	(316)	-
Печалба от обратно проявление на кредитна обезценка	8	-
Приходи от дивиденди	7	-
Други финансови разходи	(23)	(1)
<b>Загуба от финансова дейност</b>	<b>(440)</b>	<b>(111)</b>
<b>ОБЩО</b>	<b>1 571</b>	<b>595</b>

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5.до стр. 39 представляват неразделна част от него.

Северкооп – Гъмза Холдинг АД  
Индивидуален финансов отчет  
31 декември 2018 г.

### 6. Печалби/(загуби) от обезценки, нетно

Ефектът от въвеждането на МСФО 9 към 01.01.2018 г. и към 31.12.2018 г., е представен в таблицата по-долу:

Финансови активи	МСС 39		МСФО 9		Сума	Категория
	Начислени обезценки към 01.01.2018	Начисление на разход през Печалбата или Загубата и ДВД за периода	Възстановена обезценка към 31.12.2018 г.	Справедлива стойност в печалбата / (загубата)		
Категория	Сума	Начислени обезценки към 01.01.2018	Начисление на разход през Печалбата или Загубата и ДВД за периода	Възстановена обезценка към 31.12.2018 г.	Сума	Категория
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	
Краткосрочни финансови активи	13 063	-	-	-	13 063	Справедлива стойност в печалбата / (загубата)
Вземания от свързани предприятия	4 068	(1)	(71)	1	3 997	Амортизирана стойност
Търговски и Други вземания	25 740	(7)	(245)	7	25 495	Амортизирана стойност
Пари и парични еквиваленти	6	-	-	-	6	Амортизирана стойност
	<b>42 877</b>	<b>(8)</b>	<b>(316)</b>	<b>8</b>	<b>42 561</b>	

Ефектът върху неразпределената печалба към 01.01.2018 г. е в размер на 8 хил. лв., и е показан в отчета за собствения капитал на ред „Ефект от прилагане на МСФО 9“. Дружеството, в съответствие с прилагания опростен подход е извършило преглед и тест за обезценка на вземанията към 01.01.2018 г. и към 31.12.2018 г. Начислените загуби от обезценки през периода, както и печалбата от обратно проявление са представени в отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход на ред „Загуба от финансова дейност“.

Не са настъпили други изменения във връзка с прилагането на МСФО 9, касаещи промяна в категориите на другите финансови активи на Дружеството.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

**7. Други доходи, нетно**

	<b>2018</b>	<b>2017</b>
	<b>хил.лева</b>	<b>хил.лева</b>
Приходи от продажба на услуги	1	21
Приходи от продажба на ДМА	20	-
Балансова стойност на ДМА	(20)	-
Други приходи	2	-
<b>ОБЩО</b>	<b>3</b>	<b>21</b>

**8. Друг всеобхватен доход**

През периода в Дружеството няма реализиран друг всеобхватен доход, който да окаже влияние върху собствения капитал.

През 2017 г. в другия всеобхватен доход е признат преоценъчния резерв от промените на справедливата стойност на продадените притежавани акции от капитала на "Юрий Гагарин" АД и на "Агрополихим" АД в размер на 661 хил. лв., коригиран в резултат на рекласификацията на печалбата от освобождаването от тези инвестиции в текущия отчетен период.

**9. Разходи за външни услуги**

	<b>2018 г</b>	<b>2017</b>
	<b>хил.лева</b>	<b>хил.лева</b>
Консултантски услуги	(48)	-
Застраховки	(35)	-
Такса банка довереник	(28)	-
Такса ЦД и Сервиз Фин. Пазари	(11)	(1)
Наем	(11)	-
Юридически услуги	(5)	-
Такса КФН	(5)	(5)
Такса БФБ	(2)	(2)
Други	(4)	(37)
<b>ОБЩО</b>	<b>(149)</b>	<b>(45)</b>

**10. Разходи за персонал**

	<b>2018</b>	<b>2017</b>
	<b>хил.лева</b>	<b>хил.лева</b>
Разходи за заплати	(54)	(96)
Разходи за осигурителни вноски	(13)	(17)
<b>ОБЩО</b>	<b>(67)</b>	<b>(113)</b>

**11. Доход/загуба на една акция**

	<b>2018</b>	<b>2017</b>
Финансов резултат	1 305 698.34	426 414.27
Брой акции	5 347 798	2 673 899
<b>Доход/(загуба) на една акция</b>	<b>0,24</b>	<b>0,16</b>

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

**12. Инвестиции в дъщерни предприятия**

Наименование на дъщерното дружество	% на участието	2018		% на участието	2017	
		Брой акции	Стойност в хил.лв.		Брой акции	Стойност в хил.лв.
Устрем Холдинг АД	48,52	1 930 500	2 766	48,52	1 930 500	2 766
Имоти – С АД	95,71	6 886 139	5 896	95,71	6 886 139	5 896
<b>ОБЩО</b>			<b>8 662</b>			<b>8 662</b>

**13. Инвестиции в асоциирани и други предприятия**

	Участие в %	2018 г хил.лв.	Участие в %	2017 г. хил.лв.
<b>Асоциирани предприятия</b>				
Лотос АД	39,88	-	39,88	-
<b>Други предприятия</b>				
Кооперативен Бизнес АД	5,00	14	5,00	14
Орфей – Б АД	4,17	2	4,17	2
Сердика – 90 АД	3,74	-	3,74	-
Димят АД	2,69	68	2,69	68
Химко АД	1,98	9	1,98	9
Белатур АД	1,23	35	1,23	35
Монтекс – М АД	0,39	-	0,39	-
<b>ОБЩО</b>		<b>128</b>		<b>128</b>

**14. Дълготрайни материални и нематериални активи**

**14.1. Дълготрайни материални активи**

	Компютри и оборудване	Превозни средства	Стопански инвентар и други	Общо
	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.
<b>Отчетна стойност</b>				
Салдо към 1 януари 2017 г.	9	31	2	42
Отписани през периода	(5)	-	(1)	(6)
<b>Салдо към 31 декември 2017 г.</b>	<b>4</b>	<b>31</b>	<b>1</b>	<b>36</b>
<b>Амортизация</b>				
Салдо към 1 януари 2017 г.	(7)	(4)	(2)	(13)
Разход за амортизация	(2)	(7)	-	(9)
Отписана през периода	5	-	1	6
<b>Салдо към 31 декември 2017 г.</b>	<b>(4)</b>	<b>(11)</b>	<b>(1)</b>	<b>(16)</b>
<b>Балансова стойност към 31 декември 2017 г.</b>	<b>-</b>	<b>20</b>	<b>-</b>	<b>20</b>

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.



**14.1. Дълготрайни материални активи**

	Компютри и оборудване	Превозни средства	Стопански инвентар и други	Общо
	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.	Хил.лв.
<b>Отчетна стойност</b>				
Салдо към 1 януари 2018 г.	4	31	1	36
Отписани през периода	-	(31)	-	(31)
<b>Салдо към 31 декември 2018 г.</b>	<b>4</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>5</b>
<b>Амортизация</b>				
Салдо към 1 януари 2018 г.	(4)	(11)	(1)	(16)
Разход за амортизация	-	-	-	-
Отписана през периода	-	11	-	11
<b>Салдо към 31 декември 2018 г.</b>	<b>(4)</b>	<b>-</b>	<b>(1)</b>	<b>(5)</b>
<b>Балансова стойност към 31 декември 2018 г.</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

**14.2. Дълготрайни нематериални активи**

	Програмни продукти Хил.лв.
Салдо към 1 януари 2017 г.	2
Салдо към 31 декември 2017 г.	2
<b>Амортизация</b>	
Салдо към 1 януари 2017 г.	(2)
Салдо към 31 декември 2017 г.	(2)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2017 г.</b>	<b>-</b>
	<b>Програмни продукти</b>
	<b>Хил.лв.</b>
Салдо към 1 януари 2018 г.	2
Салдо към 31 декември 2018 г.	2
<b>Амортизация</b>	
Салдо към 1 януари 2018 г.	(2)
Салдо към 31 декември 2018 г.	(2)
<b>Балансова стойност към 31 декември 2017 г.</b>	<b>-</b>

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

## 15. Краткосрочни финансови активи

	2018	2017
	хил.лева	хил.лева
Инвестиции в акции и дялове	1 680	-
Акции, заложенени по репо сделки	11 383	-
<b>ОБЩО</b>	<b>13 063</b>	<b>-</b>

Условните активи / пасиви във връзка с краткосрочните финансови активи са показани в пояснение 24.

### 15.1. Финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата

	2018	2017
	хил. лв.	хил. лв.
<b>Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата</b>		
Борсови капиталови инструменти	12 522	-
Некотиранни капиталови инструменти	541	-
<b>ОБЩО</b>	<b>13 063</b>	<b>-</b>

Краткосрочните финансови активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсовите котировки към датата на финансовия отчет където е приложимо, а за тези без активен пазар стойността е определена на база на оценка на независим оценител, определена към датата на финансовия отчет. Печалбите и загубите са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от основна дейност“.

## 16. Търговски и други вземания

		2018	2017
		хил.лева	хил.лева
Вземания по договори за цесия	23	12 400	
Обезценка на вземания по договори за цесии, съгл. МСФО 9	5,6	(124)	-
Предоставени аванси за покупка на ФА		12 100	
Обезценка на вземания по предварителни договори за покупка на ФА, съгл. МСФО 9	5,6	(121)	
Вземания по репо сделки		1 194	-
Вземания от клиенти по покупка на ФИ		31	-
Заеми		-	379
Данъчни вземания		10	-
Други вземания		5	1
<b>ОБЩО</b>		<b>25 495</b>	<b>380</b>

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

Всички търговски и други финансови вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, а за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода.

Някои търговски вземания са били обезценени на индивидуална база и съответната кредитна обезценка в размер на 245 хил. лв. (2017 г.: 0 лв.) е призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Загуба от финансова дейност“.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представено разгледано в пояснение б.

#### 17. Парични средства

	2018 хил.лева	2017 хил.лева
Парични средста в брой	3	-
Парични средства в разплащателни сметки	2	397
Парични средства по срочни депозити	1	1 105
<b>ОБЩО</b>	<b>6</b>	<b>1 502</b>

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена във финансовите отчети на Дружеството.

#### 18. Собствен капитал

##### 18.1. Акционерен капитал

Акционерният капитал е представен по номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация.

На 18 септември 2018 г., са емитирани 2 673 899 бр. нови обикновени, поименни, безналични акции с право на глас с номинал 2,00 лв. и емисионна стойност 4,00 лв., в резултат на което капитала на Дружеството е увеличен на 10 695 596,00 лв., разпределен в 5 347 798 бр. акции с номинал 2,00 лв. всяка.

Към 31 декември 2017 г. капиталът на "Северкооп-Гъмза Холдинг" АД е 5 347 798 лева, разпределен в 2 673 899 броя поименни акции с номинална стойност 2 лева за всяка.

##### 18.2. Резерви

	2018 хил.лева	2017 хил.лева
Премиен резерв	5 348	
Законови резерви	995	995
Резерв от последващи оценки на инвестиции	154	154
Други резерви	636	636
<b>ОБЩО</b>	<b>7 133</b>	<b>1 785</b>

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

#### **19. Задължения по облигационен заем**

На 12.07.2018 г. Дружеството издава облигация с ISIN код BG2100008189 - 2 000 бр. с номинална стойност 1 000 лв/бр. Общия размер на облигационния заем е 20 000 0000 (двадесет милиона) лв. Облигациите са обикновени, безналични, поименни и обезпечени.

Облигационния заем е с падеж на лихвените плащания на 6 месечен период, считано от 12.07.2018 г., като последното лихвено плащане е с падеж 12.07.2026 г. Падежите на главничните плащания започват от 12.01.2022 г., отново на 6 месечен период като последното плащане следва да бъде направено на 12.07.2026 г.

Начислените лихви към облигационерите към 31.12.2018 г. са в размер на 447 хил.лв.(виж пояснение 22).

В отчета за финансовото състояние остатъка от застрахователната премия на емисията в размер на 566 хил.лв е представен на позиция „Разходи за бъдещи периоди“ в текущи и нетекущи активи.

Средствата от облигационната емисия ще бъдат използвани от „Северкооп – Гъмза Холдинг“ АД за придобиване на дялови участия в дъщерни и асоциирани предприятия, структуриране на диверсифициран инвестиционен портфейл от финансови инструменти, придобиване на вземания, инвестиции на паричните, капиталовите и стоковите пазари, вкл. инвестиции в борсово търгувани стоки и производни деривативни инструменти.

Дългосрочните стратегически планове са насочени към динамично и ефективно управление на холдинговата структура и инвестициите на дружеството с цел формиране на разнообразни източници на доходност.

**20. Активи и пасиви по отсрочени данъци**

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	31.12.2017		Ефект от промяна в счетоводна политика		1.1.2018		Признати в печалбата или загубата		31.12.2018	
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Преоценка на финансови активи	88	-	-	90	88	90	178		178	
Обезценка на финансови активи	-	-	-	(10)	-	(10)	(10)		(10)	
Обезценка на вземания към 01.01.2018 г.	-	(1)	(1)	-	(1)	-	(1)		(1)	
Обратно проявление на обезценка на вземания към 31.12.2018 г.	-	-	-	1	-	1	1		1	
Обезценка на вземания към 31.12.2018 г.	-	-	-	(32)	-	(32)	(32)		(32)	
	<b>88</b>	<b>(1)</b>	<b>(1)</b>	<b>49</b>	<b>87</b>	<b>49</b>	<b>136</b>		<b>136</b>	
Признати като:										
Отсрочени данъчни активи	-	-	(1)	-	(1)	-	(32)		(32)	
Отсрочени данъчни пасиви	88	-	88	-	88	-	168		168	
<b>Нетно отсрочени данъчни пасиви/(активи)</b>	<b>88</b>	<b>-</b>	<b>87</b>	<b>-</b>	<b>87</b>	<b>-</b>	<b>136</b>		<b>136</b>	

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1.1.2017		Признати в печалбата или загубата		31.12.2017	
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Преоценка на финансови активи	88	-	(1)	87	88	87
Обратно проявление на преоценка на финансови активи	-	-	1	1	-	1
	<b>88</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>88</b>	<b>88</b>	<b>88</b>

Като пасиви по осрочени данъци за 2017 г. е представен корпоративния данък върху отчетената счетоводна печалба в резултат на апортиране на акции в дъщерно дружество през 2015 г., която следва да бъде призната при евентуалното им отписване.

Пасивът е изчислен при действащото за 2018 г. данъчно законодателство- данъчна ставка 10.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5, до стр. 39 представляват неразделна част от него.

## 21. Задължения за данъци върху дохода

Разходите за текущи данъци и отсрочените данъци са изчислени на база законово определената ставка от 10% съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане. В таблицата по-долу е представено обяснение за ефективната данъчна ставка:

	2018 хил.лв	2017 хил.лв
Печалба/(загуба) за периода преди данъци	1 354	426
Данъчна ставка	10%	10%
<b>Очакван разход за данъци върху дохода</b>	<b>(135)</b>	<b>(43)</b>
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	(44)	(15)
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	179	72
<b>(Разход)/приход за данъци върху дохода, в т.ч.:</b>	-	-
Разход за текущ данък	-	-
Разход за отсрочен данък	<b>(49)</b>	-

## 22. Други текущи задължения

	2018 хил.лева	2017 хил.лева
Репо сделки	8 583	-
Лихви по репо сделки	132	-
Лихви по облигационен заем	447	-
Задължения към доставчици	15	-
Данъчни задължения	-	10
Други	3	2
<b>ОБЩО</b>	<b>9 180</b>	<b>12</b>

## 23. Свързани предприятия

Свързаните лица за "Северкооп-Гъмза Холдинг" АД са дъщерните му дружества "Имоти-С" АД и "Устрем Холдинг" АД, както и неговите дъщерни дружества "Винпром" АД, "Емос" АД, "Дионисий" АД и "Устрем" ООД. Свързани лица са членовете на Съвета на Директорите.

Дружеството притежава и асоциирано участие в капитала на „Лотос“ АД (в несъстоятелност). Свързани лица са и членовете на съвета на директорите. Свързани лица са и притежаващите над 20 % от капитала на дружеството, които са „Селена Холдинг“ АД

Дружеството отчита като вземания от свързани лица разчетите си по предоставени заеми, лихви, дивиденди и възнаграждения по договори за управление с дъщерните и асоциираните предприятия. Предприятията се считат за свързани лица, когато едно от тях е в състояние да контролира другото или може да упражнява значително влияние върху другото в процеса на вземане на финансови и оперативни решения. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

Към 31.12.2018 г. Селена Холдинг АД е загубило асоциираното си участие в Северкооп – Гъмза Холдинг АД вследствие на осъществявани продажби на финансови инструменти. В резултат на това вземанията от Селена Холдинг АД към 31.12.2018 г. са рекласифицирани в Търговски и други вземания (виж пояснение 16).

**23.1. Оповестяване сделките свързани лица и вземания от тях**

	2018 г. хил.лв.	2017 г. хил.лв.
Сделки с дъщерни предприятия		
Вземания		
Прихванати суми по договори за цесия	(1 850)	-
Възникнали вземания по договори за цесия	2 745	-
Приходи от Продажби по договори за цесии	152	-
Предоставени заеми	3 087	15
Възстановени заеми	(118)	-
Начислени лихви по заеми и договори за цесия	39	-
Платени лихви по заеми и договори за цесия	(2)	-
Приходи от Продажби	(2)	-
Постъпления от продажби	(2)	-
Обезценка приходи	1	-
Обезценка разходи	(72)	-

Към 31 декември Дружеството има задължение към свързани лица, както следва:

	2018 г. хил.лв.	2017 г. хил.лв.
<b>Текущи вземания от :</b>		
- Дъщерни предприятия	3 983	-
- Асоциирани предприятия	14	15
<b>Общо вземания от свързани лица</b>	<u>3 997</u>	<u>15</u>
<b>Текущи задължения към :</b>		
- Ключов управленски персонал	22	-
- Изплатители възнаграждения	(21)	-
<b>Общо задължения към свързани лица</b>	<u>1</u>	<u>-</u>

Всички вземания и задължения към свързани лица са текущи и следва да бъдат уредени в рамките на 1 година. Вземанията от свързани лица не са обезпечени. Към 31 декември 2018 г., Дружеството отчита провизия за обезценка на вземанията от свързани лица в общ размер на 71 хил. лв. (2017 г. : 0 хил. лв.). През периода са признати като разход 71 хил. лв. обезценка на вземанията, дължими от свързани лица

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

#### 24. Условни активи и условни пасиви

Дружеството притежава следните условни активи и пасиви

	2018 хил.лв	2017 хил.лв
<b>Условни Активи</b>		
Номинал по цедирани вземания	-	3 784
Предоставени Финансови активи за обратно изкупуване по договори за репо	2 051	8 969
<b>Условни пасиви</b>		
Получени финансови активи, подлежащи на обратно изкупуване по договори за репо	4 435	4 361

#### 25. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Търговски и други вземания	25 495	380
Вземания от свързани лица	3 997	15
Финансови инструменти	13 063	-
Пари и парични еквиваленти	6	1 502
	<b>42 561</b>	<b>1 897</b>

Финансови пасиви	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Получени дългосрочни заеми	20 000	-
Задължения към свързани лица	1	-
Други задължения	9 180	12
	<b>29 181</b>	<b>12</b>

Вижте Пояснение 4.10 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 27. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в Пояснение 26.

#### 26. Рискове, свързани с финансовите инструменти

##### Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте Пояснение 26. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.



Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

#### 26.1. Анализ на кредитния риск

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
<b>Групи финансови активи – балансови стойности:</b>		
Търговски и други вземания	25 495	380
Финансови инструменти	13 063	-
Вземания от свързани лица	3 997	15
Пари и парични еквиваленти	6	1 502
<b>Балансова стойност</b>	<b>42 561</b>	<b>1 502</b>

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

#### 26.2. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 декември 2018 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2018 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.
Търговски и други задължения	18	8 715	-	-
Задължения по облигационен заем	223	224	-	20 000
<b>Общо</b>	<b>241</b>	<b>8 939</b>	<b>-</b>	<b>20 000</b>

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2017 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.
Други задължения	-	12	-	-
<b>Общо</b>	<b>-</b>	<b>12</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата. Годишните лихвени плащания към 31.12.2018 г. не са погасени.

#### Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток.

### 27. Оценяване по справедлива стойност

#### 27.1. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2018 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2018 г.	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Ниво 3 '000 лв.	Общо '000 лв.
Краткосрочни финансови активи	12 522	-	541	13 063
 31 декември 2017 г.	 Ниво 1 '000 лв.	 Ниво 2 '000 лв.	 Ниво 3 '000 лв.	 Общо '000 лв.
Краткосрочни финансови активи	-	-	-	-

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5. до стр. 39 представляват неразделна част от него.

Справедливата стойност на краткосрочните финансови активи (Ниво 1) е определена на база последна борсова цена на търгуемите финансови инструменти на Българска фондова борса Ад към 31.12.2018 г.

#### 28. Политики и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на коефициент на задлъжнялост, представляващ съотношението на нетен дълг към общия капитал. През представените периоди дългът на Дружеството не е съществен и се финансира основно от собствени средства.

#### 29. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на изготвянето му.

#### 30. Одобрение на индивидуалния финансов отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2018 г. (включително сравнителната информация) е утвърден за издаване от Съвета на директорите на 21.03.2019 г.

Изпълнителен директор:

Явор Ангелов

21.03.2019 г.



Съставител:

Евгения Пеева

гр. София